

Advies Bits of Freedom voor wetsvoorstel Tijdelijke wet notificatieapplicatie covid-19

Bits of Freedom onderstreept samen met de Autoriteit Persoonsgegevens en de Raad van State het belang van deze wetgeving om de risico's rond de notificatieapp verder te verkleinen en burgers te beschermen. In onze optiek missen er nog een paar zaken en zouden een paar andere kwesties scherper kunnen worden geformuleerd in het wetsvoorstel. Daartoe enkele suggesties.

Suggestie: nadere specificering van het doel

Vervang in de eerste volzin van het voorgestelde artikel 6d, eerste lid “en voorts” door “en meer in het bijzonder”. Daarmee wordt benadrukt dat de Coronamelder enkel en alleen bedoeld is ter ondersteuning van de bron- en contactopsporing en niet mogelijk ook (“voorts”) voor een van de andere doelen die onder de taken van artikel 3, eerste lid en artikel 7, eerste lid vallen.

Suggestie: sluit expliciet gebruik door opsporings-, inlichtingen- en veiligheidsdiensten uit

Voeg aan artikel 6d, derde lid, na punt c een nieuw punt toe: “d. Het verwerkingsverbod geldt ook voor gebruik van de gegevens in het kader van opsporings-, inlichtingen- en veiligheidsdoeleinden.” Hiermee moet het gebruik van de app, inclusief alle onderliggende infrastructuur, en de daarmee verzamelde gegevens uitgesloten worden van gebruik door opsporings-, inlichtingen- en veiligheidsdiensten.¹ Het belang van de publieke gezondheid bij vertrouwen in de notificatieapplicatie is dusdanig groot dat dit prevaleert boven opsporings- en inlichtingenbelangen.²

Suggestie: sluit expliciet gebruik voor handhaving van andere maatregelen uit

Voeg in het voorgestelde artikel 6d, derde lid, onder c, na het woord “dan” de woorden “voor de bron- en contactopsporing voor” in. In de huidige voorstel is het gebruik van de met de app verzamelde gegevens beperkt tot “de bestrijding van de epidemie [...]”. Dat laat onnodig ruimte over mogelijk voor ander gebruik van gegevens, zoals bijvoorbeeld de handhaving van maatregelen voor de bestrijding van de epidemie.³

1 Het concept van de Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (van 7 juli 2020) benoemt als een van de risico's de toegang tot de gegevens door het Openbaar Ministerie en inlichtingendiensten. Het ministerie schatte daarbij de kans weliswaar laag, maar de impact hoog en het risico gemiddeld. Zowel de inlichtingendiensten en het Openbaar Ministerie zouden hebben aangegeven ‘niet open te staan voor het off limits verklaren van de app.’ Dit betekent dat dit inderdaad een risico is waar rekening mee gehouden moet worden. Het nemen van een maatregel verandert de impact, kans en risico naar laag.

2 Dit is bijvoorbeeld ook zo geregeld in Zwitserland, waar men een soortgelijke app gebruikt: ‘Het Proximity-Tracing-systeem en de gegevens mogen niet voor andere doeleinden worden gebruikt, met name [...] of voor politie-, strafrechtelijke of inlichtingendoeleinden.’

3 Ook dit is expliciet geregeld in Zwitserland.

Suggestie: verbreed het misbruikverbod

Voeg aan voorgestelde artikel 6d, achtste lid de volgende zin toe: “Ook is het verboden een ander te bevoordelen danwel te benadelen op basis van het al dan niet gebruiken van de notificatieapplicatie danwel enig ander vergelijkbaar digitaal middel.” De huidige voorgestelde tekst verbiedt slechts het verplichten van het gebruik van de app. In de toelichting wordt dit breder uitgelegd. Op basis daarvan is bijvoorbeeld het geven van financiële prikkels voor het gebruik van de app verboden. De wet zou aan duidelijkheid winnen indien zulke bevoordeling of benadeling ook expliciet in artikel 6d verboden is.

Suggestie: voeg doelmatigheidscriteria toe

Voeg aan artikel II, vierde lid 4 het volgende toe: “In het ontwerp zullen beide Kamers van de Staten-Generaal geïnformeerd worden over de epidemiologische onderbouwing van de verlenging van de termijn van het eerste, respectievelijk derde, lid. Deze epidemiologische onderbouwing zal in ieder geval de periodieke uitkomsten van het vooraf vastgestelde evaluatieprotocol bevatten.” Hiermee wordt geborgd dat de Kamers volledig worden geïnformeerd over de effectiviteit van de app alvorens te besluiten over te gaan tot verlenging van de termijn.

Suggestie: maak drie maanden de normale werkingsduur

Vervang in artikel II lid 1 van het wetsvoorstel “zes maanden” met “drie maanden” en vervang in lid 3 “twee maanden” met “drie maanden”. Hiermee wordt de initiële werkingsduur van de wet verkort van zes naar drie maanden. Daarnaast wordt hiermee de termijn waarmee de werkingsduur desgewenst kan worden verlengd verhoogt van twee naar drie maanden. Dit is in lijn met de initiële werkingsduur en verlaagt ook het aantal keer dat, zo nodig, de werkingsduur moet worden verlengd.